

FARS
NEWS AGENCY

چهارشنبه ۲۶ آذر ۱۳۹۳ - ۱۷:۳۱

خبرگزاری فارس

تعداد اخبار امروز: ۱۳۶۹ خبر

• پیکر مطهر ۲ فرزند روح‌الله در دالاهو تشییع می‌شود

شماره: 13930923001403

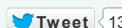
93/09/24 - 11:42

گروه سیاسی / حوزه سایر حوزه ها

مشروح گفتگوی فارس با آیت‌الله موسوی بجنوردی
فرمان ۸ ماده‌ای امام مترقی‌ترین حقوق شهروندی است/ بهائیان حقوق شهروندی ندارند/ ولایت فقیه خط قرمز است/ ناگفته‌ای از لیست اموال امام

عضو مجمع روحانیون گفت: هیچوقت ما نمی‌گوییم بهایی حق تحصیل آزاد دارد، اصلاً حقوق شهروندی ندارد. مسیحیان، یهودیان و زرتشتیان از حق شهروندی برخوردارند، زیرا ادیان ابراهیمی هستند.

13

206

910

گروه سیاسی خبرگزاری فارس- 24 آذرماه 61 وقتی که کمتر از 4 سال از پیروزی انقلاب و کمتر از 2 سال از آغاز جنگ تحمیلی می‌گذشت، امام خمینی بنیانگذار انقلاب اسلامی ایران پیامی حاوی 8 بند درخصوص موضوعات حقوقی و قضایی صادر و در آن به بیان برخی تذکرات و دستورات در جهت رعایت حقوق شهروندی پرداختند.

(برای مشاهده متن پیام اینجا را کلیک کنید.)

این پیام که بعدها به فرمانده 8 ماده‌ای امام خمینی (ره) معروف شد، گواهی بود بر اهمیت حفظ حقوق مردم و امنیت حریم ملت در نگاه رهبر انقلاب اسلامی.

در واقع به دلیل برخی تندروی‌ها و ایراداتی که گاهی در برخورد با مظاهر فساد صورت گرفته بود، حضرت امام (ره) اقدام به صدور این پیام کردند که به اعتقاد برخی، «مترقی‌ترین و مدرن ترین» پیامی است که درخصوص حقوق شهروندی تدوین شده است.

در سالگرد سی و دومین سال صدور این پیام برای واکاوی بیشتر آن خدمت یکی از یاران نزدیک امام خمینی (ره) رسیدیم.

آیت‌الله محمد موسوی بجنوردی (متولد 1322 در نجف) «یک ربع قرن» را در خدمت بنیانگذار انقلاب اسلامی بوده و 14 سال در نجف شاگردی ایشان را کرده و بعدها در پاریس و پس از انقلاب نیز در مناصب مختلف از نزدیکان امام خمینی و از دوستان بسیار نزدیک فرزندان ایشان مرحوم حاج احمدآقا و شهید مصطفی خمینی بوده است. (ایشان همچنین پدر همسر حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسن خمینی است.)

آیت‌الله موسوی بجنوردی یک حقوقدان مسلط به زبان عربی است که افراد سرشناس زیادی مانند شهیدان سید عباس موسوی و شیخ راغب حرب (از موسسان حزب‌الله لبنان) ابراهیم جعفری (وزیر خارجه عراق)، احمد چلبی، اباد علاوی و ... جزو شاگردان وی بودند.

اگرچه ما به مناسبت سالروز فرمان 8 ماده‌ای امام خدمت وی رسیدیم اما در ادامه بحث، برخی موضوعات سیاسی کشور نیز به میان آمد و آیت‌الله نیز تا آنجا که علاقمند بود، به سوالات ما با روی خوش جواب داد که خواندن آنها خالی از لطف نیست.

آنچه در زیر می‌خوانید حاصل گفتگوی یک ساعته خبرنگاران گروه سیاسی خبرگزاری فارس است با عضو مجمع روحانیون مبارز که در گروه فقه ساختمان نوساز پژوهشگاه امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی در جوار حرم مطهر بنیانگذار انقلاب اسلامی ایران صورت گرفت:

آب و هوا - تهران

غبار آلود
رطوبت: ۵۳ درصد
دما: ۱۱، ۱۰
فردا: ۱۲، ۴

اوقات شرعی مرکز استان

تهران	۱۳۹۳/۹/۲۶
اذان صبح	۰۵:۲۸
طلوع آفتاب	۰۷:۰۸
اذان ظهر	۱۳:۰۰
غروب آفتاب	۱۶:۵۳
اذان مغرب	۱۷:۱۳
نیمه شب شرعی	۲۳:۱۶

بربادیدترین اخبار فارس

- رژه ماشین‌های میلیاردی در تهران
- عکس آخرین فرزند محمدرضا پهلوی
- حضور ارتش بشار در قاشمشلی+تصاویر
- پذیرایی از زائران با کباب‌ترکی+تصاویر
- فانل آیت‌الله مفتاح +عکس
- تصاویر صفحه نخست روزنامه‌های امروز
- مرگ خاموشی وزنه‌بردار ملی‌پوش
- درگذشت ۲۴ نفر از زائران اربعین
- کلانتری: معاوضه من با طارمی یا نوری
- غیرمعمول است/ حداقل یک بار باید به تیم ملی دعوت می‌شدم
- حقیقی: من کلانی را خیلی خوب می‌شناسم/ یا مشکلم را حل کنند یا به تیم دیگری می‌روم

بربحث ترین اخبار فارس

- احمد شیرزاد: چرا موضوع هسته‌ای را ناموسی کرده‌اند؟/ راکتور اراک مضر است/ به هیچ دستاورد هسته‌ای نرسیده‌ایم
- حقیقی: من کلانی را خیلی خوب می‌شناسم/ یا مشکلم را حل کنند یا به تیم دیگری می‌روم
- کسانی که قرارگاه خاتم سپاه را رقیب بخش خصوصی می‌دانند یا ناگاهند یا مغرض/ قرارگاه با نجات دولت را یاری می‌کند
- علی دابی برای فینال جام ملت‌های آسیا به استرالیا دعوت شد
- مدارس ۲۹ آذر، ۱ و ۳ دی تعطیل نیست

بربادیدترین اخبار سیاسی

- کسانی که قرارگاه خاتم سپاه را رقیب بخش خصوصی می‌دانند یا ناگاهند یا مغرض/ قرارگاه با نجات دولت را یاری می‌کند
- حماسه ۹ دی درآمد کشور از فتنه ۸۸ بود/ برخی می‌خواهند بر فتنه ۸۸ صلوات بفرستیم و فراموش کنیم/ فتنه‌گران با تسلیل‌کنشی به دنبال جبران شکست انتخاباتی بودند
- تصویر جریان خاص از درگذشت پاشایی
- گروگان‌گیری سیدنی نقشه مبتذل سیستم امنیتی استرالیا به تبعیت از

جدول فوتبال

طلا، سکه و ارز

شاخص بورس

قیمت خودرو

گروه های خبری

صفحه اصلی

عناوین کل اخبار

اخبار برگزیده

اجتماعی

اقتصادی

بین الملل

سیاسی

سیاست خارجی

دانشگاه

فرهنگی

ورزشی

استانها

عکس

گرافیک و کاریکاتور

صوت و تصویر

دفاتر منطقه ای

دیدگاه

تاریخ

دانشنتی ها

اخبار ویژه

فضای مجازی

حماسه و مقاومت

تحولات سوریه

تحولات عراق

انتشارات

آرشیو ویژه نامه

تکیه خبر

سایر خدمات

جستجو

ارتباط با ما

سخن ما

پیوندها

تبلیغات در سایت

اعلام مشکلات سایت

نسخه های RSS

آرشیو اخبار

آمریکا بود

- ◀ شناسایی بسیاری از ثروتمندان آسان است/ ارتباط عدم حذف بارانه با انتخابات آینده
- ◀ نهاد ریاست‌جمهوری «انتقال اجباری» ۳۲ نفر از کارکنان نهاد را تأیید کرد+ توضیحات فارس
- ◀ عربستان با افزایش تولید نفت به غرب برای تأمین سوخت اطمینان داد
- ◀ آیا کاهش ۴۵ درصدی درآمدهای نفتی مساله مهمی نیست؟/ امیدوارم مسائل شما در آینده از این دست باشد
- ◀ فرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) مجموعه معتمد نظام است/ از ابتکارات فرارگاه استقبال می‌کنیم
- ◀ تفکر نهضت آزادی و خاتمی در مقابل تفکر امام و رهبری بود/ عصیانیت عربستان از ایران دلیل کاهش قیمت نفت

امام خمینی آذرماه 61 و در کوران انقلاب و جنگ چه ضرورتی دیدند که فرمان 8 ماده‌ای را صادر کردند؟

بنده برای پاسخ به این سوال یک خاطره می‌گویم. در همان مقطع، گزارشی رسید مبنی بر وجود مقداری مواد منفجره T.N.T در همسایگی محل اقامت امام(ره) و قرار شد تا موضوع پیگیری شود. نیروهای امنیتی به آن خانه رفتند و در حین بازرسی متوجه مقداری مواد مخدر (تریاک) شدند، آنها را ضبط کردند و با خود آوردند.

امام وقتی این را شنید خیلی عصبانی شد. مسئول این کار را صدا زد و گفت شما برای پیدا کردن مواد منفجره رفتید. چه کار به کار مردم داشتید؟ کار شما این نبود که ببینید آنجا مواد مخدر هست یا نه. بروید اینها را تحویل بدهید و از آنها هم عذرخواهی کنید.

* فرمان 8 ماده‌ای امام(ره) مترقی‌ترین حقوق شهروندی بود

بعد از این قبیل ماجراها بود که امام(ره) فرمان 8 ماده‌ای معروف خود را صادر کردند که به عقیده بنده مدرن‌ترین و مترقی‌ترین حقوق شهروندی بود.

در واقع شخصیت امام طوری بود که بیشترین تأکید را بر حفظ شخصیت افراد و رعایت موازین اسلامی و همچنین قانون اساسی داشتند.

عقیده‌اش این بود که باید شخصیت افراد محفوظ بماند و می‌فرمود اساس کار ما قانون است.

مثلا اوایل کار ما در شورای عالی قضایی معتقد بودیم که مدیریت شورای قضایی مشکل است. چند پیشنهاد برای تغییر رویه داده شد. یادم هست به همراه اعضای شورا در منزل آیت‌الله خامنه‌ای که آن موقع رئیس جمهور بودند جمع شدیم آقای هاشمی به عنوان رئیس مجلس و آقای موسوی به عنوان نخست وزیر هم حضور داشتند.

بنده پیشنهاد دادم که بیاید همه ما استعفا بدهیم تا امام یک نفر را به عنوان رئیس دستگاه قضا انتخاب کند. آقای هاشمی هم پیشنهاد داد که بیایم تقسیم کار کنیم و یک پیشنهاد دیگر هم این بود که هر کس در جای خود بماند اما مسائل در شورا تصویب شود.

آقای خامنه‌ای همه این پیشنهادها را نوشتند و از امام(ره) کسب تکلیف کردیم. امام(ره) پیشنهاد اول یعنی تعیین یک نفر را رد کردند و گفتند چون خلاف قانون اساسی است من موافق نیستم. بهترین راه این است که تقسیم کار کنید ولی هر کاری قرار شد انجام شود، بیاید در شورای عالی قضایی و از طرف شورا امضا شود نه از طرف شخص که همین هم شد.

* امام(ره) با زندان‌های طولی مدت مخالف بود

متأسفانه گاهی از امام(ره) یک چهره خشن معرفی می‌کنند در صورتی که ایشان بسیار رئوف بود و حتی با زندان‌های طولی مدت هم مخالف بود.

ایشان 4 نفر را به عنوان اعضای «هیأت عفو» انتخاب کردند که شامل بنده، آیت‌الله ابطحی کاشانی، آیت‌الله محمدی گیلانی و آیت‌الله قاضی خرم‌آبادی می‌شد.

کار ما این بود که برخی قضات را به زندان‌های کشور می‌فرستادیم، آنها با زندانی‌ها مصاحبه و بررسی می‌کردند و اگر کسی اصلاح شده و یا توبه کرده بود، در لیست عفو قرار می‌گرفت و ما این اختیار را از طرف امام(ره) داشتیم.

* یک روز 10 هزار نفر را آزاد کردیم

حتی یکسال به مناسبت 22 بهمن، 10 هزار نفر را آزاد کردیم که صدای برخی هم درآمد.

گاهی 50 سال یا 60 سال برای یک نفر حکم زندان می‌دادند. ما می‌گفتیم هر کس بالای 15 سال زندان دارد عفو شود. معتقد بودیم که زندان یک موضوع تخریباتی است و گاهی ممکن است یک نفر یا یکسال زندان، تادیب شود.

این موضوع برای هیات عفو بسیار مهم بود که زندانی طول‌المدت نداشته باشیم.

* امام(ره) گفت به خاطر 4 نفر نمی‌توان 200 نفر را بازداشت کرد

یک مرتبه که 200 نفر از توابع گروهک‌ها را که اصلاح آنها مسجل شده بود آزاد کردیم، از مرحوم حاج‌احمد آقا شنیدم که وزیر اطلاعات وقت به امام(ره) گفته بود اینهایی که آزاد شدند می‌روند و به مسعود رجوی ملحق می‌شوند. ما خیلی ناراحت شدیم و از امام(ره) درخواست ملاقات کردیم. وزیر اطلاعات وقت هم آمد و از ایشان خواستیم که بگوید چند نفر به رجوی ملحق شدند و اسم ببرد.

گفته بودند که 4 نفر این کار را کردند. وقتی امام(ره) شنیدند گفتند به خاطر 4 نفر نمی‌توانیم 200 نفر را در زندان نگه داریم. بروید آنها را آزاد کنید. بعد دست روی گردن خودشان گذاشتند و گفتند به گردن من.

حتی وزیر اطلاعات وقت اسم یک نفر را هم آورد و گفت این زندانی به خارج از کشور رفته است. ما گفتیم مگر هر کس به خارج برود پیش آن کثافت (رجوی) رفته است؟ خیلی‌ها به خارج می‌روند یا فامیلی آنجا دارند یا کاری دارند و یا برای معالجه می‌روند، معنایش این نیست که هر کس به خارج رفته به آن کثافت (رجوی) ملحق شده است.

بعد از فوت امام(ره) هم آقا این حکم را به ما دادند تا کار را ادامه بدهیم. مدتی هم بودیم ولی دیگر خسته شدیم و اجازه خواستیم تا استعفا دهیم.

* روح منشور حقوق شهروندی را از فرمان 8 ماده‌ای امام(ره) گرفتیم

حقوق شهروندی را که دولت یازدهم بر تدوین آن تاکید دارد، جقدر منطبق با فرمان 8 ماده‌ای امام(ره) می‌دانید؟

وقتی آقای روحانی به عنوان رئیس جمهور انتخاب شد و تصمیم گرفت منشور حقوق شهروندی را تدوین کند، معاون حقوقی ایشان (خانم امین‌زاده) از بنده نیز برای تدوین آن درخواست همکاری کرد. البته چند تن از حقوقدانان دیگر مثل مرحوم کاتوزیان هم شرکت داشتند.

ما در 5-6 جلسه این متن را که بعداً آقای رئیس جمهور در تلویزیون آن را اعلام کرد، تدوین کردیم و روح آن را از فرمان 8 ماده‌ای امام(ره) گرفتیم و این فرمان را به عنوان یک دستورالعمل، پیش روی خود قرار دادیم و قدری آن را باز کردیم.

* بهائیان حقوق شهروندی ندارند

البته در زمان تدوین، برخی ابرادات هم به این منشور گرفته شد. مثلاً اینکه وقتی گفته می‌شود همه شهروندان حق تحصیل دارند، آیا این حق به عنوان مثال شامل حال بهائیان هم می‌شود؟

به هیچ عنوان. بعضی مسایل نیاز به این ندارد که تخصیص بزنیم، آن کسی که با اسلام مخالف است، موضوعاً خارج است. بهائی ضد اسلام است و موضوعاً از این بحث خارج می‌شود.

هیچوقت ما نمی‌گوییم بهایی حق تحصیل آزاد دارد، اصلاً حقوق شهروندی ندارد. مسیحیان، یهودیان و زرتشتیان از حق شهروندی برخوردارند. در مجلس نماینده دارند، زیرا ادیان ابراهیمی هستند و ما با آنها تعامل داریم و نمایندگان آنها با ما دوست هستند.

Photo: Javad Hadi

Fars News Agency

* حرف دشمن ملاک نیست

* بعد از صدور فرمان ۸ ماده‌ای امام(ره) برخی شبهه وارد کردند که این همان حقوق بشر غربی است. نظر شما در این باره چیست؟

حقوق شهروندی امام(ره) دقیقا منطبق با مَرّ قوانین اسلامی بود. ما کاری به غرب نداریم که چه می‌گویند اما آنچه امام(ره) ابلاغ کردند منطبق با موازین اسلامی بود و ما بر اساس آن می‌توانستیم حتی افراد خاطی را عزل کنیم -کما اینکه یک استاندار را عزل کردیم-

این فرمان ۸ ماده‌ای، به گونه‌ای بود که نمونه آن حتی در آمریکا و انگلیس و کشورهایی که ادعای دموکراسی دارند پیدا نمی‌شد.

بنده یک حقوقدان هستم و حقوق تدریس می‌کنم. آنها (غربی‌ها) دشمن ما هستند و نمی‌توان حرفشان را ملاک قرار داد. آیا در این کشورها حقوق بشر نقض نمی‌شود؟

ما نمی‌گوییم که هیچ مشکلی نداریم اما اگر ما صورتمان را بخارنیم، فوری می‌گویند نقض حقوق بشر شد.

* آمریکا بزرگترین ناقض حقوق بشر است

آنها از روی صداقت صحبت نمی‌کنند. در حالی که بیشترین نقض حقوق بشر در آمریکا است، از ایران بهانه‌گیری می‌کنند. شما به زندان گوانتانامو نگاه کنید، این چه حقوق بشری است که افراد را مدت‌ها بدون محاکمه در قفس نگه می‌دارند و شکنجه می‌کنند؟ چه برخوردی در آمریکا با سیاه‌پوستان می‌شود؟ پلیس آمریکا چطور یک فرد سیاه‌پوست را خفه می‌کند؟ کجا در ایران پلیس مرتکب این رفتارها می‌شود؟

نباید حرف دشمن را ملاک قرار داد. اگر دوست حرفی بزند جای فکر دارد ولی ما از دشمن توقع تعریف نداریم باید خودمان مواظب باشیم و نقطه ضعف نشان ندهیم.

ما دشمن زیاد داریم و امام(ره) می‌فرمود اگر دیدید اینها با ما خوبند باید در خودمان شک کنیم.

* اگر روزی اسرائیل با ما خوب شد، باید در خودمان شک کنیم

این از افتخارات ماست که آنها (غربی‌ها) با ما دشمن باشند. شما نگاه کنید اسرائیل چه جنایتی در حق اعراب فلسطین مرتکب می‌شود اما صدای کسی در نمی‌آید. اگر روزی اسرائیل با ما خوب شد، باید در خودمان شک کنیم. این در مورد دیگر کشورهای استعماری هم صدق می‌کند چرا که ما منادی آزادی و حریت هستیم.

* دوست دارم با احمد شهید صحبت کنم

من بسیار مایلم این آقای احمد شهید -گزارشگر ویژه امور حقوق بشر در ایران- را از نزدیک ببینم و با او صحبت کنم چرا که ضد انقلاب او را پُر کرده و متاسفانه کسی هم نرفته بنشیند با او صحبت کند.

بنده خیلی دوست دارم با او صحبت کنم و حقوق اسلام را برایش بگویم که اگر ما متخلفی را بگیریم و

زندان کنیم آیا نقض حقوق بشر است؟ آمریکا که از همه بدتر است شما به زندان‌های این کشور نگاه کنید این بدبختی است که کشورهای دیگر صدایشان در نمی‌آید.

متأسفانه کسانی ما را متهم به نقض حقوق بشر می‌کنند که خودشان ناقض این حقوق‌اند.

* نباید از آمریکا توقع خوبی داشت

موضع فعلی آمریکا در قبال ایران را چطور ارزیابی می‌کنید، معتقدید آمریکا همان دشمن قبلی است و با رویه خود را در قبال انقلاب اسلامی تغییر داده؟

ما با کسی حقد و دشمنی خاصی نداریم اما هر کس که با اسلام بد و با انقلاب مخالف است ما نیز با او دشمنیم.

شما این تصور را دارید که آمریکا دشمنی خود را کنار بگذارد؟

من فقط نسبت به شخص اوباما این احساس را دارم که می‌خواهد کمی دشمنی خود با ایران را کنار بگذارد وگرنه کنگره و جمهوری خواهان فاسدند و طرفدار اسرائیل هستند شاید اوباما اندکی خواستار تلطیف روابط است و احتمال می‌دهم که او علاقه به ارتباط دارد والا اگر بوش روی کار بود، تاکنون حتماً به ایران حمله می‌کرد او واقعا دیوانه خطرناکی بود. اما به هر حال نباید توقع داشت که آمریکا با ما خوب شود. مگر هیچوقت گرگ و میش با هم رفیق می‌شوند؟

* ایران چشم جهان اسلام است

کشورهای استعماری هم اگر با ما مماشات می‌کنند، اقتضای سیاست‌شان است. ایران چشم جهان اسلام است اگر این‌ها با ایران خوب باشند و ایران با این کشورها خصومت نکند، جهان اسلام را با خود همراه می‌کنند. این واقعیتی است که ایران، امروز برای جهان اسلام الگوست. عربستان و قطر را کنار بگذارید. کشورهای اسلامی که من رفته‌ام، دیده‌ام که عاشق جمهوری اسلامی و افکار امام خمینی(ره) هستند. مراکش، تونس، لیبی، لبنان، سوریه، افغانستان، عراق، پاکستان عاشق امام و ایران‌اند. اگر مشکلی هم بوجود بیاید، تهدیدات کشورهای دیگر است والا جهان اسلام با ایران خوب است.

* لیست اموال رهبر کبیر انقلاب

شما یکی از باران بسیار نزدیک امام(ره) بودید، گاهی برخی موضوعات به ایشان نسبت داده می‌شود که به نظر می‌رسد درست نباشد. مثلاً اینکه ایشان مخالف شعار «مرگ بر آمریکا» بودند و با دشمنی با آمریکا را یک تاکتیک می‌دانستند.

این دروغ است. یک بار هم کسی ندید که امام(ره) با این شعار مخالفت کنند بلکه در هر سخنرانی خود آمریکا را می‌کوبید. امام(ره) اهل تعارف نبود، یک چهره داشت.

شما نگاه کنید طبق قانون رهبر باید لیست اموال خود را به شورای عالی قضایی می‌داد. ایشان نوشتند که من «هزار متر زمین در خمین» مرونی پدرم دارم، «3 دانگ ازخانه قم» متعلق به من و 3 دانگ دیگر هم مهریه خانم حاج آقا مصطفی است و یک قالی 12 متری دارم. بعد از فوت ایشان هم دیدیم که نوشتند آن هزارمتر زمین را به پسر برادرم بخشیدم چون احتیاج داشت، 3 دانگ منزل قم و آن قالیچه را هم به حاجیه خانم دادم و بچه‌های ایشان یک قران هم ارث نبردند.

دختر من همسر حاج‌حسن آقای خمینی است و من با مرحوم احمد آقا و حاج آقا مصطفی دوست نزدیک بودم و از همه چیز آنها خبر دارم. همین زندگی حسن آقا یک زندگی طلبگی است و حتی یک قران هم از پدرش ارث نبرد.

مرحوم حاج‌احمد آقا فرزند رهبر این مملکت بود و اگر می‌خواست می‌توانست به هر جایی برسد اما وقتی فوت کرد هیچ چیزی برای ارث نگذاشت.

من با پسر بزرگ ایشان - حاج آقا مصطفی- هم رفیق نزدیک بودم. 40 مرتبه با هم پیاده به کربلا رفتم. سالی 5 بار این کار را می‌کردیم یعنی اول رجب، نیمه رجب، نیمه شعبان، عرفه و اربعین.

Photo: Javad Hadi

Fars News Agency

* رفتار امام(ره) در میان مرجعیت تشیع بی‌نظیر بود

امام(ره) علاوه بر استاد، برای ما مثل پدر بودو من ایشان را یک فرد استثنایی می‌دانم که یک سر سوزن هوای نفس نداشت. به پول، مانند ریگ بیابان نگاه می‌کرد. شاید جالب باشد که بدانید زندگی روزانه امام(ره) از کجا می‌گذشت. نذرهای زیادی برای ایشان می‌شد که به صورت پول و طلا بود. ماهی یکبار آقای فقیه ایمانی که الان در اصفهان هستند می‌آمدند طلاها را می‌فروختند و پول آن را می‌آوردند. امام(ره) قدری برای مخارج زندگی خود و فرزندان برمی‌داشتند و مابقی آن را به حساب 100 برای خانه‌سازی می‌دادند. در تاریخ تشیع بی‌نظیر است که مرجعی این طور برخورد کند.

* گفتم اگر راهپیمایی کنید از مجمع روحانیون خارج می‌شوم

یک سری مسایل در صحنه سیاسی کشور نظیر حوادث پس از انتخابات ریاست جمهوری در سال 88 رخ داد، به نظر شما اگر امام(ره) هم بودند، زیر بار آن بدعتها و درخواستها می‌رفتند و با حوادث پس از انتخابات و درخواست‌هایی مانند ابطال انتخابات چه برخوردی می‌کردند؟

وَ لَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَأَسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ.

* بالاخره روش امام را که دیده‌اید؟ مجمع روحانیون مبارز در 23 خرداد درخواست ابطال انتخابات را داشت

بعد از سخنرانی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در نماز جمعه 29 خرداد 88، مجمع روحانیون برای راهپیمایی اطلاعیه داده بود. من عضو مجمع روحانیون هستم و پیغام دادم که اگر راهپیمایی کنید من از مجمع خارج می‌شوم و باید راهپیمایی را لغو کنید.

* تماس ضرغامی درخصوص صدور بیانیه مجمع روحانیون

آقای خاموشی رئیس سازمان تبلیغات که شاگرد من هست پیشم آمد و من گفتم نباید با رهبری مخالفت شود. بعد به آقای خاتمی زنگ زدم و گفتم باید اعلام کنید که مجمع روحانیون امروز راهپیمایی ندارد و ایشان نیز پذیرفتند.

بعد از آن، آقای ضرغامی به من زنگ زد و گفت کاری کنید که قبل از ساعت 2 بیانیه را بدهند تا ما در اخبار آن را اعلام کنیم. به آقای مجید انصاری زنگ زدم و گفتم من مسئله لغو راهپیمایی را مطرح کردم و آقای خاتمی هم قبول کرد چون آیت‌الله خامنه‌ای گفته و ما با ایشان مخالفت نمی‌کنیم.

* ولایت فقیه خط قرمز است

اطلاعیه صادر و در اخبار ساعت 2 خوانده شد. همان روز از طرف بیت رهبری با من تماس گرفتند و تشکر کردند. به هر حال خط قرمز ما، ولایت فقیه است.

کسی هم در مجمع با این نظریه شما مخالفت کرد؟

خیر، من گفتم شرعا برای ما جایز نیست و تمام افراد پذیرفتند وقتی ولایت فقیه می‌گوید نباید راهپیمایی کرد، ما باید تبعیت کنیم در غیر این صورت اگر کسی در این راهپیمایی کشته می‌شد، خونش به گردن ما می‌افتاد.

* دوستدار انقلاب نمی‌خواهد کشور دچار اضطراب شود

شما خودتان هم با موسوی و کروبی بعد از انتخابات صحبت کردید که مواضع خود را کنار بگذارند و از طریق قانونی کار را دنبال کنند؟

راستش من هیچ ملاقاتی نداشتم و هیچ صحبتی نیز نکردم و اگر ملاقات می‌کردم، حتما می‌گفتم.

مسئله سوءاستفاده‌هایی هم شد و برخی ضد انقلابیون از آن استفاده کردند، کسی که دوست انقلاب است و در خط امام خمینی(ره) است هیچوقت نمی‌خواهد کشور دچار اضطراب شود و به نابودی سوق پیدا کند.

نباید همه قضایای بعد از انتخابات را گردن اصلاحات بیندازیم، اصلاحات بچه‌های همین انقلاب و امام(ره) بودند. یک عده‌ای که همیشه سوءاستفاده می‌کردند از این جریان نیز استفاده‌هایی بردند.

مجمع روحانیون مبارز، سیدمحمد خاتمی، آقای موسوی خوئینی‌ها همگی اعلام کردند که چون خواسته رهبری این است، بر ما جایز نیست. او الان رهبر انقلاب است و نباید تضعیف شود، حتی اگر عقیده‌مان نباشد باید اطاعت کنیم.

Photo: Javad Hadi

Fars News Agency

* در جلسات مجمع روحانیون بحث‌های سیاسی نمی‌شود

آیا جلسات مجمع روحانیون مرتب تشکیل می‌شود یا تعطیل است؟

هر دو هفته یک بار، دوشنبه‌ها این جلسات تشکیل می‌شود، البته بیشتر خوش و بش و گهده دوستانه است و هیچ بحث سیاسی نمی‌شود اما بنا بر برخی مناسبت‌ها اطلاعیه‌هایی هم صادر می‌شود، مثلاً هنگامی که مقام معظم رهبری عمل جراحی کردند، آقای خاتمی از طرف مجمع روحانیون با صدور پیامی احوال ایشان را پرسیدند.

* نباید حرف برخی افراد را به پای مجمع روحانیون گذاشت

بنده خودم با آیت‌الله خامنه‌ای دوستی نزدیک دارم و به هم علاقمندیم. 52 سال قبل وقتی با آقای هاشمی به نجف آمدند، در درس پدر بنده شرکت کردند و از آن زمان ما با ایشان و پدرشان آقا سید جواد که مرد بسیار بزرگی بود آشنا بودیم. بنابر این بنده با ایشان هم دوستی شخصی داریم و هم ایشان را ولی فقیه می‌دانیم که باید حرمت و کرامتشان محفوظ باشد.

مقام معظم رهبری در حال حاضر به مجمع روحانیون ماهیانه هم پرداخت می‌کنند یعنی روابط مجمع روحانیون با رهبری خیلی خوب است حالا اگر یک افرادی پیدا می‌شوند و حرف‌هایی می‌زنند، نباید آن را پای مجمع گذاشت.

* مردم به خاطر مجمع روحانیون، هاشمی و خاتمی به روحانی رای دادند

شما امروز اولویت مهم دولت را در چه زمینه‌ای می‌دانید؟ برخی می‌گویند اهتمامی که دولت برای سیاست خارجی دارد، باید برای اقتصاد هم بگذارد.

آشوخ حسن (روحانی) رفیق ماست. وقتی بعد از انتخاب به عنوان رئیس جمهور به حرم امام(ره) آمد،

به او گفتم مردم به تو رأی ندادند مردم به مجمع روحانیون، هاشمی، سید حسن خمینی و خاتمی رأی دادند حواس است باشد که غرور تو را نگیرد، خندید و گفت خود ما هم البته یک چیزهایی داشتیم. او می‌داند که من آدم رُک و صریحی هستم.

* دولت نان و آب مردم را درست کند

اما اساس کار باید اقتصاد باشد باید نان و آب مردم را درست کرد. باید اقتصاد طوری درست شود که گرسنه‌های وجود نداشته باشد. جلوی فساد و ازدواج‌های سفید گرفته شود. چرا ایران اسلامی باید به اینجا برسد که ازدواج سفید مرسوم شود؟

یکی دیگر از مواردی که به نظرم خیلی خطرناک است، کم شدن آمار ازدواج است. دولت باید بودجه بگذارد تا آمار ازدواج بالا برود و در مورد ازدیاد جمعیت کار کند. جمعیت دارد به مرز خطر می‌رسد جوانان به یک بچه اکتفا نکنند. 4-5 بچه داشته باشند تا ما در 10، 12 سال دیگر نوجوان داشته باشیم. این خطرناک است که نسل پیر ما در حال ازدیاد است.

* حوصله کارهای سیاسی را ندارم

برای مجلس خیرگان کاندیدا می‌شوید؟

نه، دیگر حوصله کارهای سیاسی را ندارم.

چقدر با موضوع جوانگرایی در خیرگان موافقت می‌کنید؟ آیا شأن خیرگان، جوانگرایی است؟

خیرگان باید مجتهد و عالم باشند چون اینها رهبر تعیین می‌کنند. من نمی‌دانم کدام یک از این آقایان مجتهد اند اما حاضر امتحان کنم.

گفتگو از: مهدی بختیاری و هاجر تذری

مهمترین محورهای این گفتگو را از اینجا بخوانید.

انتهای پیام/

اخبار مرتبط:

○ مجمع روحانیون را تهدید به خروج کردم/ نباید از آمریکا توقع خوبی داشت/ مردم به خاطر هاشمی و خاتمی به روحانی‌رای داند/ نولت نان و آب مردم را درست کند
93/09/24 - 11:43

دیدگاه‌های ارسال شده توسط شما، پس از تایید توسط خبرگزاری فارس در وب سایت منتشر خواهد شد. پیام‌هایی که حاوی تهمت یا افترا باشد منتشر نخواهد شد. پیام‌هایی که به غیر از زبان فارسی یا غیر مرتبط با خبر باشد منتشر نخواهد شد.

دیدگاه خود را درباره این خبر بنویسید	نام شما
	پست الکترونیک
	کلید را به چپ بکشید

حمید 12:15 دوشنبه 24 آذر 1393 پاسخ

خدا لعنت کنه افرادی را که با کتمان خاطرات امام می‌خوان از ایشان چهره‌ای خشن معرفی کنند. در صورتی که نسل ما باید بدون اگر امام خمینی و تفکراتش نبود الان چه وضعیتی داشتیم

داود 12:56 دوشنبه 24 آذر 1393 پاسخ

سید بزرگوار، روحانی عزیز اواما با بقیه فرقی نداره، همه سر و ته یکی هستند. اونها فقط منافع اسراییل مد نظرشونه و اسراییل هم ضد اسلامه

ناشناس 12:56 دوشنبه 24 آذر 1393 پاسخ

زرتشتی یک از ادیان ابراهیمی؟ این حتما یک کشف تازه است.

ناشناس در پاسخ به "ناشناس" ... بله برادر زرتشت پیامبر الهی هست پاسخ

[EXCERPT TRANSLATION FROM PERSIAN]

[Translator's notes appear in square brackets [ ].]

Fars News Agency

Number 13930923001403

<http://www.farsnews.com/printable.php?nn=13930923001403>

24/9/1393 [15 December 2014]

The eight-point command of Imam [Khomeini] is the most advanced form of citizenship rights; Bahá'ís do not have citizenship rights

The member of the Association of Combatant Clergymen said, “We will never say that the Bahá'ís have the right to education; they do not even have citizenship rights. Christians, Jews and Zoroastrians have citizenship rights because they are [followers of] the Abrahamic religions”.

Bahá'ís do not have citizenship rights

[Question]: When this charter was being prepared, some criticisms were made. For instance, when we say all the citizens have the right to education, does it include the Bahá'ís?

[Answer]: Not at all. Some matters do not need to be considered as exceptions; whoever is against Islam is effectively out. Bahá'í [Baháism] is against Islam and discussing it is out of the question.

We will never say that the Bahá'ís have the right to education; they do not even have citizenship rights. Christians, Jews and Zoroastrians have citizenship rights and have representatives in the parliament, because they are [followers of] the Abrahamic religions. We have interactions with them, and their representatives are our friends.